

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 106 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 10 maja 1929 r.

TREŚĆ: ZSRR. a sprawy zagraniczne: Polska a ZSRR. — Sytuacja polityczna w Polsce. — Polska a państwa bałtyckie. — Państwa bałtyckie a ZSRR. — Niemcy a ZSRR. — Notatki i informacje: Różne. — Artykuły nieuwzględnione.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 30.IV. donoszą w depeszy z Warszawy (Bratina), iż „Głos Prawdy“ ogłosił artykuł o sowieckich projektach rozbrojeniowych i zarzucił ZSRR. o błądę i ciemnienie Ukrainy, Turkiestanu i Kaukazu. Pismo omawia treść tej depeszy w art. p. n. „Plany militarystów polskich“ (Wiktor), oświadczając, iż „Głos Prawdy“ nie jest więcej pismem nieodpowiedzialnej mafii militarystycznej, lecz urzędowym organem rządu polskiego i deklaracja tego pisma o stosunku Polski do ZSRR. ma tem większe znaczenie, iż rząd polski dotychczas nie uczynił żadnej deklaracji o celach swej polityki zagranicznej. Artykuł „Głosu Prawdy“ dowodzi, iż marzenia o zmianach terytorjalnych na wschodzie Europy utrzymują się mocno w sercach „grupy pułkowników“. Dążenie do tych zmian powoduje wyraźne posunięcia w polityce polskiej: deklaracje pism polskich o nienaruszalności granic zachodnich Polski, gnębienie proletariatu polskiego oraz szerokich mas ludowych Ukrainy zachodniej i Białorusi zachodniej, niesłychaną kampanję prasy polskiej przeciwko ZSRR., wyrok w sprawie Woyciechowskiego i programową deklarację „Głosu Prawdy“. Pokojowa akcja rządu sowieckiego irytuje „polskich podpalaczy wojennych“, którzy stawiają ZSRR. prowokacyjne zarzuty. Nawet nieprzejednani wrogowie ZSRR. zmuszeni są uznać, iż państwo sowieckie stanowi czynnik pokoju, natomiast w Polsce rządzą czynniki niezrównoważone. Działalność obecnego rządu polskiego powoduje niebezpieczeństwo dla pokoju w Europie. Militarystów polskich należy izolować i zdemaskować.

Mołot 28.IV. ocenia wyrok w sprawie Woyciechowskiego jako „prowokacyjne wyzwanie militarystów polskich“.

Leningradskaja Prawda 1.V oświadcza, iż art. „Głosu Prawdy“ oraz wyrok w sprawie Woyciechowskiego stanowią świadomą prowokację ze strony awanturniczej mafii, która sprawuje władzę w Polsce.

Leningradskaja Prawda 1.V. ogłasza uchwałę protestu robotników fabryki im. Lenina przeciwko wyrokowi w sprawie Woyciechowskiego. Uchwała żąda od rządu ZSRR., aby domagał się przed rządem polskim natychmiastowej likwidacji białogwardyjskich band i roztoczenia specjalnej ochrony nad dyplomatami sowieckimi w Polsce.

Izwiestja Odesskago Okružkoma KPBU 28.IV. oceniają art. „Głosu Prawdy“ jako „nowe brudne wystąpienie najemnych pismaków polskich“.

Izwiestja Odesskago Okružkoma KPBU 28.IV. oświadczają w art. p. n. „Pułkownicy stracą na tem“, iż wyrok w sprawie Woyciechowskiego uwiecznia wścieklą i bezwstydną kampanję prasy polskiej przeciwko ZSRR. Polska „pułkownikowska“ odczuje, iż jej haniebna kampanja obróci się przeciwko niej samej.

Wisty WUCWK 1.V. oświadczają, iż art. „Głosu Prawdy“ stanowi prowokację, z której pomocą rząd polski usiłuje wzmocnić swoją sytuację wewnętrzną.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Krasnaja Zwiezda 30.IV. podając z Warszawy o aresztowaniach członków lewicy P. P. S. i komunistów, oświadcza, iż w Polsce panuje „faszystowski teror“.

Izwiestja 30.IV. oceniają jako „niesłychanie surowy wyrok sądu okręgowego w Białymstoku w sprawie członków KPZB. Pismo porównywuje wyrok ten z wyrokiem sądu apelacyjnego w sprawie Woyciechowskiego“.

Zwiezda 1.V. w art. (Stalewicz) p. n. „Czerwona majówka w Polsce“ oświadcza, iż proletarijat polski obchodzi 1 maja 1929 roku w okresie wahania się

zgniełej stabilizacji kapitalizmu. Ułatwia to proletarijowi ofenzywę, która jest tembardziej niezbędna, iż państwa imperjalistyczne szykują się do napadu na ZSRR. Rząd faszystowski w Polsce zamiast chleba i pracy daje robotnikom kule, chłosty i więzienia. Demonstracje majowe odbywają się pod hasłem walki klas i stanowią dalszy krok na drodze ku zwycięstwu rewolucji socjalistycznej w Polsce.

Prawda 4.V. zamieszcza opis demonstracji 1-majowych w Warszawie p. t. „Walka policji z robotnikami w Polsce faszystowskiej. 10-tysięczna demonstracja w Warszawie“.

Raboczaja Moskwa 4.V oświadcza, iż robotnicy polscy nie zlekli się faszystowskiego teroru i urządzili potężne demonstracje 1-majowe, na które policja polska odpowiedziała „krwawą orgją“.

Trud 4.V. donosi o demonstracjach 1-majowych w Warszawie p. t. „Krwawa majówka w Polsce“.

POLSKA A PAŃSTWA BAŁTYCKIE.

Krasnaja Zwiezda 30.IV. donosi z Rygi o pobycie delegacji polskiej na Łotwie oraz streszcza wywiad, udzielony przez senatora Kamienieckiego pismom łotewskim, podkreślając w tym wywiadzie oświadczenie o „wspólnym języku politycznym“ Polski i Łotwy. W komentarzu pismo oświadcza, że rząd polski oddawna prowadzi akcję nad Bałtykiem, dążąc do współpracy państw bałtyckich z Polską. Polsce chodzi przedewszystkiem o współpracę wojskową i wywiadowczą, zaś nominacja posła Arciszewskiego otwiera okres wzmóżonej ekspansji polskiej na Łotwie. Cała polityka polska na Łotwie kierowana jest wyłącznie przez względy polityczne nie zaś gospodarcze. Faszyzm polski usiłuje wciągnąć Łotwę w orbitę swej niebezpiecznej gry.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

Prasa sowiecka 1.V. ogłasza rozkaz dzienny przewodniczącego rewolucyjnej rady wojennej Woroszyłowa, który wzywa armję czerwoną z okazji święta proletarjackiego do czuwania nad granicami Z. S. R. R.

Izwiestja 26.IV omawiają wynik wyborów do sowietów w RSFSR, podkreślając, iż stosunek komunistów do ogólnej liczby członków sowietów wiejskich równał się 13% w 1927 roku i 14,8% w 1929 roku. W sowietach miejskich komuniści stanowią 45,5% ogólnej liczby członków, członkowie ZMK — 7,2%. Liczba komunistów i członków ZMK wzrosła w porównaniu z 1927 rokiem w 396 sowietach miejskich.

PAŃSTWA BAŁTYCKIE A Z. S. R. R.

Izwiestja 1.V donoszą o nominacji członków delegacji dla rokowań handlowych z Estonją. Przewodniczącym delegacji został poseł sowiecki w Estonji Piotrowski, w skład delegacji weszli przewodniczący misji handlowej ZSRR. w Tallinie Smirnow oraz delegaci komisarijatu ludowego handlu Kaufman i Rozenblum.

Izwiestja 1.V. notują głosy estońskie pism „burżuazyjnych“ przeciwko zawarciu traktatu handlowego z ZSRR., oceniając głosy te, jako próbę zerwania rozpoczynających się rokowań. Kwestji tych rokowań nie należy wiązać z żadną inną sprawą i należy odrzucić wszelką próbę wyzyskania tych rokowań w celu osiągnięcia jakichkolwiek dodatkowych korzyści dla Estonji.

Izwiestja 1.V. donosząc o ukonstytuowaniu się prezydium towarzystwa dla kulturalnej współpracy z ZSRR. w Rydze oświadcza, iż utworzenie tego towarzystwa stanowi objaw zbliżenia między narodami Łotwy a ZSRR. oraz dowód zainteresowania, które budzi życie kulturalne ZSRR. na Łotwie. Zainteresowanie to jest tak wielkie, iż zwyciężyło wszystkie przeszkody, stawiane przez władze łotewskie na drodze ku powstaniu wymienionego towarzystwa.

NIEMCY A ZSRR.

Raboczaja Moskwa 4.V oświadcza, iż w Berlinie odbyły się poważne wydarzenia: setki tysięcy proletariuszy berlińskich stanęły pod sztandarem komunizmu i rozpoczęły wojnę domową. Socjal-demokracja niemiecka dąży do stłumienia tego ruchu w strumieniach krwi.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Sierp 18.IV. Nowa prowokacja burżuazji polskiej. — Ponowna komedja rozbrojeniowa. — Nowy gabinet polski. — 14.IV. Robotnicy Marchlewszczyzny nie świętowali Wielkanocy. — Nie minie ich kara. — Trzeci zjazd rad Marchlewszczyzny. — Kryzys rządowy w Polsce. — Pracująca ludność polska Mińska żąda oddania kościoła na cele kulturalne. — Robotnicy i włościanie Polacy wyzbywają się przesądów religijnych. — Armja czerwona, to armja wszystkich pracujących i uciskanych. — Armja czerwona ma licznych sprzymierzeńców w innych krajach. — MOPR w armji czerwonej.

Czerwona Armja 25.IV. Głód i ubóstwo proletarijuszki polskich (art. Kostienko).

Leningradskaja Prawda 1.V. Pierwszy maja w roku ubiegłym w Warszawie.

Rul 7.V. Kryzys 1-majowy (korespondencja z Warszawy).

